

Riedsútstel

Ried	: 18 februari 2021
Agindapunt	:
Status	: Mening vormend/Besluitvormend
Program	: Programma 7 – volksgezondheid en milieu
Eardere behandeling	: 19 november 2020
Portefúlgehâlder	: Mevr. P.M. Jonker
Amtner	: Freek Apperloo
Taheakke	: Bijlage 1 - Duurzaamheidsagenda Achtkarspelen Bijlage 2 - Transitievisie warmte (warmtevisie) Bijlage 3 - Vraag- en antwoordlijst Bijlage 4 - Infographic warmtetransitie Bijlage 5 - Infographic duurzaamheidsagenda
Saaknûmer	: Z2020-00939 / S2021-01171

Underwerp

Duurzaamheidsagenda en Transitievisie Warmte

Wy stelle jo foar te besluten om:

de duurzaamheidsagenda Achtkarspelen en transitievisie warmte (warmtevisie), inclusief de beleidskaders zonnepanelen versus bomen en zonneladder, vast te stellen.

Koarte gearfetting

De raad wordt voorgesteld om de duurzaamheidsagenda Achtkarspelen en transitievisie warmte (warmtevisie), inclusief de beleidskaders zonnepanelen versus bomen en zonneladder, vast te stellen en hiermee te focussen op energiebesparing en ondersteuning van duurzame mienskipsinitiatieven (bijvoorbeeld voor zon op dak of een dorpswindmolen). Ten behoeve van energiebesparing en het stimuleren van zon op dak is eveneens een grote rol weggelegd voor het gemeentelijk Energieloket. Ook wordt specifiek ingezet op energiecoaching van minima. Daarom wordt er voor de uitvoering aanvullend budget voor formatie Energieloket gevraagd.

In de duurzaamheidsagenda wordt een concrete doorvertaling gemaakt van de duurzaamheidsambities zoals verwoord in het coalitieakkoord. De focus ligt hierbij op de eerstkomende jaren. Tevens wordt met de duurzaamheidsagenda invulling gegeven aan diverse moties: Ingezet wordt op duurzaamheid als integraal onderdeel binnen de werkzaamheden van de eigen organisaties (motie 07.2016). Voor de warmtetransitie wordt de rijksbijdrage, eventuele subsidies en bijdragen vanuit fondsen als taakstellend gehanteerd (motie 08.2031). Vanuit het gemeentelijk energieloket wordt ingezet op concrete duurzaamheidsregelingen voor de mienskip (motie 08.2030). Met het beleidskader zonneladder Achtkarspelen wordt invulling gegeven aan de motie om geen zonneparken toe te staan op agrarische gronden (motie 08.2029).

Foech ried/kolleezje:

De raad heeft een kaderstellende rol bij de vaststelling van de duurzaamheidsagenda. Na vaststelling is het aan het college om uitvoering te geven aan het programma in de duurzaamheidsagenda.

Ynlieding en Histoarje

De raad heeft op 12 juli 2018 het college verzocht (motie 07.1822) om met een plan te komen om invulling te geven aan de duurzaamheidsambities uit het coalitieakkoord. Om hiermee aan de slag te gaan heeft u op 11 april 2019 de startnotitie duurzaamheidsagenda vastgesteld. Op basis van deze startnotitie is in gezamenlijk traject met Tytsjerksteradiel een duurzaamheidsagenda en een transitievisie warmte (hierna warmtevisie). Met de duurzaamheidsagenda wordt invulling gegeven aan duurzaamheidsambities. Daarnaast vloeit uit het Klimaatakkoord voort dat iedere gemeente uiterlijk in 2021 een warmtevisie vastgesteld dient te hebben. Op 8 oktober 2020 (informatiecarrousel) en 19 november 2020 (mening vormend) zijn de concept duurzaamheidsagenda en concept warmtevisie reeds in raadsbijeenkomsten behandeld. Naar aanleiding van de mening vormende raadsbehandeling is voor Achtkarspelen een aparte duurzaamheidsagenda opgesteld en de warmtevisie bijgewerkt.

Naar aanleiding van de mening vormende raadsbehandeling is een aparte duurzaamheidsagenda voor Achtkarspelen opgesteld. De focus wordt gelegd bij de eerstkomende jaren gelegd. De grootste wijzigingen hebben plaatsgevonden in hoofdstuk 2 van de duurzaamheidsagenda. Daarnaast zijn de stukken geredigeerd, diverse cijfers bijgewerkt, evenals de zonneladder, communicatiestrategie en financiën. Tot slot zijn de onderdelen met betrekking tot Sinnetafels en energiecoaching toegevoegd.

Te berikken effekt

Met de vaststelling van de duurzaamheidsagenda Achtkarspelen, met daarbij de warmtevisie als onderdeel van deze duurzaamheidsagenda evenals de beleidskaders zonnepanelen versus bomen en de zonneladder, wordt een concrete doorvertaling gemaakt van gemeentelijke duurzaamheidsambities. De focus wordt gelegd op energiebesparing en ondersteuning van duurzame mienskipsinisiatieven (bijvoorbeeld voor zon op dak of een dorpswindmolen). Ten behoeve van energiebesparing en het stimuleren van zon op dak is hierbij eveneens een grote rol weggelegd voor het gemeentelijk Energieloket. Door het inzetten van energiecoaching willen we meer ondersteuning bieden aan minima en huurders om te verduurzamen.

Argumenten

1. Invulling wordt gegeven aan gemeentelijke duurzaamheidsambities

In de duurzaamheidsagenda Achtkarspelen wordt een concrete doorvertaling gemaakt van de duurzaamheidsambities zoals verwoord in het coalitieakkoord. De focus ligt hierbij op de korte termijn. Eveneens wordt met de duurzaamheidsagenda invulling gegeven aan diverse moties: Ingezet wordt op duurzaamheid als integraal onderdeel binnen de werkzaamheden van de eigen organisaties (motie 07.2016). Voor de warmtetransitie wordt de rijksbijdrage, eventuele subsidies en bijdragen vanuit fondsen als taakstellend gehanteerd (motie 08.2031). Vanuit het gemeentelijk energieloket wordt ingezet op concrete duurzaamheidsregelingen voor de mienskip (motie 08.2030). Met het beleidskader zonneladder Achtkarspelen wordt invulling gegeven aan de motie om geen zonneparken toe te staan op agrarische gronden (motie 08.2029).

2. Met de duurzaamheidsagenda wordt ingespeeld op landelijke en provinciale doelstellingen en verplichtingen

Met de duurzaamheidsagenda wordt ingespeeld op doelstellingen en verplichtingen vanuit bijvoorbeeld het Klimaatakkoord en de Klimaatwet. Uit het Klimaatakkoord vloeit bijvoorbeeld voort dat iedere gemeente uiterlijk in 2021 een warmtevisie dient vast te stellen. Eveneens dienen gemeenten een Energieloket te hebben. Daarnaast verlangt bijvoorbeeld de provincie Fryslân van gemeenten om een zonneladder vast te stellen.

3. *De duurzaamheidsagenda biedt ruimte voor bijsturing*

De voorgestelde aanpak biedt ruimte om bij te sturen en de koers waar nodig aan te passen. Zo wordt voorgesteld om de duurzaamheidsagenda in 2024 te evalueren en dient de warmtevisie iedere 5 jaar geactualiseerd te worden. Specifiek voor de warmtevisie wordt in 2022 bepaald of de uitvoering in de daaropvolgende jaren voortgezet wordt.

4. *De duurzaamheidsagenda speelt in op het rekenkameronderzoek naar energietransitie*

Met de duurzaamheidsagenda wordt ingespeeld op de uitkomsten van het rekenkameronderzoek "raad weten met energie". De focus ligt zoveel mogelijk bij zaken waar de gemeente invloed op heeft. Hierbij wordt onder andere aandacht gegeven aan landschap, mienskip en financiën. Met andere woorden: het besef dat draagvlak, een goede inpassing in het landschap en betaalbaarheid, dan wel de verdien capaciteit en de eerlijke verdeling daarvan, cruciaal zijn voor het slagen van de energietransitie. Eveneens wordt ingezet op intensievere monitoring van gemeentelijke duurzaamheidsontwikkelingen.

Alternativen

Afzien van vaststelling met als consequentie dat aan verschillende ambities en verplichtingen geen invulling gegeven wordt.

Kanttekenings/risiko's

1. *Beperkte efficiency in vervolgproces en uitvoering*

De duurzaamheidsagenda Achtkarspelen, inclusief warmtevisie, is een gezamenlijk traject van Achtkarspelen en Tytsjerksteradiel tot stand gekomen. Uiteindelijk is voor beide gemeenten een aparte duurzaamheidsagenda opgesteld. Echter is het programma op korte termijn op hoofdlijnen gelijk en de warmtevisie is een gezamenlijk stuk. Wanneer de twee gemeenteraden uiteindelijk op gezamenlijk ontwikkelde beleidsterreinen verschillende keuzes maken, wordt gezamenlijke uitvoering lastig. Dit heeft mogelijk gevolgen voor de efficiency in de uitvoering en de kosten.

2. *Ontbreken voldoende structurele (financiële) middelen*

Vooralsnog ontbreekt het aan significante en structurele bijdragen vanuit het Rijk om een lokale doorvertaling van wet- en regelgeving, Rijksdoelstellingen en het Klimaatakkoord te maken. Daarnaast zijn er binnen de eigen organisaties forse financiële uitdagingen. Dit houdt in dat alleen met aanvullende rijksmiddelen vanaf 2023 verdere uitvoering kan worden gegeven aan de warmtevisie.

3. *Ontbreken voldoende operationele capaciteit*

Het uitvoering geven aan opgaven die voortvloeien uit het Klimaatakkoord vragen om een aanzienlijke (personele) inzet (zowel intern als extern). Momenteel wordt op landelijk niveau onderzoek gedaan naar de uitvoeringskosten van het Klimaatakkoord. Enerzijds zijn de kosten hiervan een risico, anderzijds vormt het onvoldoende beschikbaar zijn van voldoende gekwalificeerde arbeidskrachten een risico. Voor onze organisaties is het op duurzaamheid een forse uitdaging om voldoende gekwalificeerd personeel binnen te vinden en vast te houden.

Finânsjes

Duurzaamheidsbudgetten

Binnen het thema energietransitie wordt grotendeels gebruikgemaakt van bestaande budgetten voor duurzaamheid en specifiek voor de warmtetransitie (aardgasvrije buurten en dorpen) wordt voor de jaren 2021 en 2022 aanspraak gemaakt op middelen die hiertoe vanuit het Rijk zijn uitgekeerd. In 2022 vindt besluitvorming plaats, indien mogelijk in de kadernota, over de continuering van de uitvoering van de warmtevisie. Na 2022 is de inzet

binnen de warmtetransitie afhankelijk van (nieuwe) rijksbijdragen dan wel de mogelijkheid om eventueel aanspraak te kunnen maken op fondsen en subsidies (bijvoorbeeld landelijk en Europees). Mochten er geen aanvullende (rijks)middelen komen, dan zal de uitvoering stopgezet worden. De rijksbijdrage is leidend qua uitvoering. Binnen de andere thema's binnen de duurzaamheidsagenda wordt in een enkel geval gebruikgemaakt van bestaande duurzaamheidsbudgetten.

Aanvullende dekking gemeentelijk Energieloket

Aanvullende dekking is benodigd voor het bieden van ondersteuning en concrete duurzaamheidsregelingen aan onze mienskip vanuit het gemeentelijk energieloket. Bijvoorbeeld voor het stimuleren van energiebesparing en zon op dak. Van gemeenten wordt verlangd om een energieloket te hebben. Om de dienstverlening van het Energieloket te continueren en om daarmee invulling te kunnen geven aan een brede aanpak voor energiebesparing is het noodzakelijk om de dienstverlening van het Energieloket grotendeels in haar huidige omvang voort te zetten. Voor 0,33 fte is reeds structurele dekking. Voor aanvullende dekking ten behoeve van het Energieloket wordt bij de kadernota een integrale afweging gemaakt.

Ynwenners- en oerheidspartisipaasje

Onze inwoners, bedrijven en andere organisaties zijn belangrijke gesprekspartners bij de totstandkoming van de duurzaamheidsagenda en de warmtevisie. Betrokkenheid blijft ook van wezenlijk belang. In de communicatiestrategie die hiervoor is opgesteld, staat omschreven hoe de mienskip betrokken wordt bij de uitvoering van de duurzaamheidsagenda en de warmtevisie.

Kommunikaasje

De overgang naar een duurzamere gemeente is ingrijpend en dit kunnen we als gemeente niet alleen. Dit doen we samen met onze inwoners, bedrijven, organisaties en andere samenwerkingspartners. Naast het proces van de duurzaamheidsagenda en de warmtevisie speelt ook de Regionale Energiestrategie (RES) een belangrijke rol. We hebben dus te maken met verschillende communicatiesporen waarbij het belangrijk is om het voor onder andere onze inwoners overzichtelijk te houden en de samenhang uit te leggen. In de communicatiestrategie die hiervoor is opgesteld, staat omschreven hoe de mienskip betrokken wordt bij de uitvoering van de duurzaamheidsagenda en de warmtevisie.

Yntegraliteit

Wat adviseren de andere afdelingen die te maken hebben met dit advies? Betrek in ieder geval Financieel beleid, juridische zaken, controllers, hrm (voor zover deze afdelingen aan de orde zijn).

Previnsje

Duurzaamheid en ook specifiek energietransitie zijn integrale beleidsontwerpen en derhalve nauw verknoopt met andere beleidsterreinen.

Gearwurking

De concept duurzaamheidsagenda en de concept warmtevisie zijn opgesteld als een gezamenlijk product van beide gemeenten. In Tytsjerksteradiel wordt een enigszins vergelijkbaar besluitvormingsproces doorlopen.

Ferfolchtrajekt

Na vaststelling van de duurzaamheidsagenda wordt gestart met de uitvoering. Voor een aanvullende dekking ten behoeve van het gemeentelijk Energieloket wordt bij de kadernota

Ried :
Punt :
Side : 5

een integrale afweging gemaakt. In 2022 vindt besluitvorming plaats, indien mogelijk in de kadernota, over de continuering van de uitvoering van de warmtevisie.

Evaluasje

De duurzaamheidsagenda wordt in 2024 geëvalueerd en de warmtevisie dient iedere 5 jaar geactualiseerd te worden. Specifiek voor de warmtevisie wordt in 2022 bepaald of de uitvoering in de daaropvolgende jaren voortgezet wordt.

Buitenpost, **Datum** (*datum van publicatie, vult griffie in*)

het college van burgemeester en wethouders van Achtkarspelen,

secretaris,

burgemeester,

dhr. mr. M.P. de Jong

dhr. mr. O.F. Brouwer

Riedsbeslút

De raad van de gemeente Achtkarspelen;

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d. **Datum** (*vult griffie in*),
punt nr.: @;

Beslút:

(Hier dezelfde tekst invoegen uit het raadsvoorstel onder het kopje 'Wy stelle jo foar te besluten om:')

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van
de raad van de gemeente Achtkarspelen van
Datum.

De griffier,

De voorzitter,

Mevr. J.W. van Hoppe MPM

Dhr. mr. O.F. Brouwer